EFF'S SURVEILLANCE SELF-DEFENSE

TÍTÀKÙRỌSỌ PẸLÚ ẸLÒMÍRÀN

https://ssd.eff.org/en/about-surveillance-self-defense

ELECTRONIC FRONTIER FOUNDATION

LOCALIZATION LAB

Títàkùrọ̀sọ Pẹ̀lú Ẹlòmíràn

Ẹ̀rọ ìgbọ́rọ̀sáfẹ́fẹ́ àti ayélujára ti mú ìtàkùrọ̀sọ pẹ̀lú ẹlòmíràn rọrùn ju ti àtẹ̀yìnwá lọ, ṣùgbọ́n ó ti mú iṣẹ́ alamí gbòòrò sí i láyé tí a wà yìí. Láì gbégbèésẹ̀ to lààmìlaka tí yóò dáàbò bo ibi-ìkọ̀kọ̀ rẹ, àwọn elétí-ọfẹ lè máa tẹ́tí sí ìpè, àtẹ̀jíṣẹ́, ímeelì, iṣẹ́-ìjẹ́ oníwàràǹṣesà, ìpè ohun lóríi IP, (VoIP) ìtàkùrọ̀sọ àwòrán fídíò, àti iṣẹ́-ìjẹ́ ẹ̀rọ-alátagbà rẹ.

Láyìmoye ìgbà ni ìtàkùrọ̀sọ ojúkorojú láàbò tó pé ju ẹ̀rọ-ayélukára tàbí ẹ̀rọ-ìbánisọ̀rọ̀ lọ. Nítorí bẹ́ẹ̀, ohun tó dára ní ṣíṣe ni láti lo ìyí-dátà-padà-sí-odù-ààbò òpin-dé-òpin bí o bá ń tàkùrọ̀sọ lórí ìṣàsopọ̀ fún ààbò ìtàkùrọ̀sọ̀ọ̀ rẹ.

Báwo ni Ìyí-dátà-padà-sí-odù-ààbò Òpin-dé-òpin ṣe ń ṣiṣẹ́?

Bí ẹni méjì bá fẹ́ tàkùrọ̀sọ tí wọn kò sì fẹ́ kí ẹnìkẹ́ta ó f'etíkó o (fún àpẹẹrẹ, Akiko àti Boris) gbọdọ̀ ṣe àgbàjáde kọ́kọ́rọ́ àìrí. Kí Akiko ó tó fi iṣẹ́-ìjẹ́ ránṣẹ́ sí Boris, ó lo ìyódùpadàfáàbò sí kọ́kọ́rọ́ọ Boris tí ó fi jẹ́ wípé Boris nìkan ló lè tú ìyí-dátà-padà-sí-odù-ààbò yìí. Lẹ́yìn ìgbà náà ni yóó fi iṣẹ́-ìjẹ́ tí a ti yí odùu rẹ̀ padà fún ààbò ránṣẹ́ lórí ẹ̀rọ ayélujára. Bí ẹnikẹ́ni bá ń tẹ́tí sí ìtàkùrọ̀sọ Akiko àti Boris - kódà bí wọ́n bá rí ọ̀nà wọ apèsè tí Akiko ń lò fi ṣe olùránṣẹ́ iṣẹ́-ìjẹ́ (gẹ́gẹ́ bí ìṣàmúlò ímeelìi rẹ̀) - odù tí a yí padà fún ààbò nìkan ni wọ́n máa rí, wọn kò ní lè ka iṣẹ́-ìjẹ́ náà. Bí Boris bá gbà á, ó ní láti lo kọ́kọ́rọ́ọ rẹ̀ láti fi tú u kí ó bá jẹ́ ríírí kà.

Ìyódùpadàfáàbò òpin-dé-òpin gba akitiyan tó pọ̀, ṣùgbọ́n ó jẹ́ ọ̀nà kan ṣoṣo tí òǹlò fi lè ṣ'àyẹ̀wò ààbò ìtàkùrọ̀sọ láì ṣiyèméjì nípa ààbò gbàgede tí wọ́n ń lò. Ìpèsè mìíràn, bíi Skype, fi yé wípé òun ń lo ìyódùpadàfáàbò òpin-dé-òpin síbẹ̀ ó jọ wípé wọn kò lò ó. Kí ìyódùpadàfáàbò òpin-dé-òpin ó tó ó ṣiṣẹ́ dáadáa, òǹló gbọdọ̀ ní aṣàyẹ̀wò tí yóó tú àṣìírí bóyá kọ́kọ́rọ́ àìrí tí wọn ń fi ń ṣe ìyódùpadàfáàbò iṣẹ́-ìjẹ́ jẹ́ ti ẹni tó yẹ kí ó jẹ́. Bí iṣẹ́-àìrídìmú ìtàkùrọ̀sọ ò bá leè ṣe irú iṣẹ́ yìí, èyíkéyìí ìyí-dátà-padà-sí-odù-ààbò tí ó lè máa lò lè ní ìkọlù apèsè gan-an, wò ó báyìí, bí ìjọba bá pa á láṣẹ láti ṣe bẹ́ẹ̀.

O lè ka ìwé àpilẹ̀kọ Freedom of the Press Foundation, ìyí-dátà-padà-sí-odù-ààbò ṣiṣẹ́ fún ẹ̀kúnrẹ́rẹ́ àṣẹ lóríi bí a ṣe ń lo ìyódùpadàfáàbò òpin-dé-òpin fún ààbò iṣẹ́-ìjẹ́ oníwàràǹṣesà àti ímeelì. Rí i dájú pé o yẹ SSD ìsàlẹ̀ yìí wò:

- Ọ̀rọ̀ àkọ́sọ lórí kọ́kọ́rọ́ ìyí-dátà-padà-sí-odù-ààbò gbogboògbò àti PGP
- Bí a ṣe lè: lo OTR fún Windows
- Bí a ṣe lè: lo OTR fún Mac

Ìpè Ohun

Bí o bá ń pè lóríi ẹ̀rọ-ìbánisọ̀rọ̀ọ̀ oríi tábìlì tàbí lóríi ẹ̀rọ-ìbánisọ̀rọ̀ọ̀ alágbèéká, a kò lo yí-dátà-rẹ̀-padà-sí-odù-ààbò òpin-dé-òpin fún ìpè rẹ. Bí o bá ń lo ẹ̀rọ-ìbánisọ̀rọ̀ọ̀ alágbèéká, ẹ̀rọ-ìléwọ́ àti òpó agbáfẹ́fẹ́-ọ̀rọ̀-ká lè máa lágbára tó lórí ìpèè rẹ. Síbẹ̀ bí ìtàkùrọ̀sọ̀ọ̀ rẹ bá gba ìṣàsopọ̀ kọjá, o lè ní ìkọlù láti apá ilé-iṣẹ́ ìṣàsopọ̀ ẹ̀rọ-ìbánisọ̀rọ̀ àti pẹ̀lú ìtànká, ìjọbakíjọba tàbí àjọ tí ó ní agbára lóríi ilé-iṣẹ́ ẹ̀rọ-ìbánisọ̀rọ̀ọ̀ rẹ. Ọ̀nà tó rọrùn jù lọ fún àrídájú ìyí-dátà-padà-sí-odù-ààbò òpin-dé-òpin lórí ìtàkùrọ̀sọ ohun ni láti lo VoIP.

Kíyèsára! Àwọn apèsè VoIP tó jẹ́ gbajúmọ̀, gẹ́gẹ́ bíi Skype àti Google Hangout, máa ń lo ìyí-dátà-padà-sí-odù-àábò ìṣíkúrò kí àwọn atẹ́tí sí ìtàkùrọ̀sọ ó máà le è gbọ́, àmọ́ṣá apèsè tìkára wọn lè máa gbọ́. Ó dá lórí, àwòṣe ìdẹ́rùbà rẹ, èyí lè jẹ́ ìṣòro, ó sì lè máà jẹ́sòro. Àwọn apèsè tó bá ń lo ìpè VoIP tí a ti yí odùu rẹ̀ padà fún àábò ni:

- WhatsApp
- Signal
- Jitsi
- Silent Phone
- Zphone

Fún ìtàkùrọ̀sọ VoIP tí a ti yí dátà rẹ̀ padà sí odùu fún àábò, ẹni méjèèjì tó ń tàkùrọ̀sọ gbọ́dọ̀ lo iṣẹ́-àìrídìmú kan náà (tàbí èyí tí ó bára wọn mu).

Àtẹ̀jíṣẹ́

Àtẹ̀jíṣẹ́ tí a mọ̀ bí ẹ́ní m'owó (SMS) ò lo ìyí-dátà-padà-sí-odù-àábò òpin-dé-òpin. Bí o bá fẹ́ fi iṣẹ́-ìjẹ́ tí a ti yí dátà rẹ̀ padà sí odùu àábò ránṣẹ́ lórí ẹ̀rọ-ìbánisọ̀rọ̀ rẹ, o ò ṣe lo iṣẹ́-àìrídìmú ìyí-dátà-padà-sí-odù-àábò fún iṣẹ́-ìjẹ́ oníwàràǹṣesà dípò àtẹ̀jíṣẹ́.

Díẹ̀ nínú àwọn iṣẹ́-ìjẹ́ oníwàràǹṣesà tí a ti yí dátà rẹ̀ padà sí odùu àábò ìfẹ́nukò ti wọn. Wàyí, ẹ wò ó báyìí, àwọn òǹlòo Signal lórí Android àti iOS lè sọ̀rọ̀ bótibòti pẹ̀lú àábò lóríi gbàgede wọ̀nyí.
Áàpù tí máa ń yí odù ìtàkùrọ̀sọ padà fún àábò pẹ̀lú OTR lórí èyíkéyìí ìṣàsopọ̀ tó ń lo XMPP ni ChatSecure, tí ó túmọ̀ sí wípé ó lè ṣ'àṣàyànan nínú orísìrísi iṣẹ́-ìjẹ́ àdádúró tí ó hùn ọ́ nínú àìmọ̀ye tó wà.

Iṣẹ́-ìjẹ́ Oníwàràǹṣesà

Àtẹ̀jíṣẹ́ tí a mọ̀ bí ẹ́ní m'owó (SMS) ò lo ìyí-dátà-padà-sí-odù-àábò òpin-dé-òpin. Bí o bá fẹ́ fi iṣẹ́-ìjẹ́ tí a ti yí dátà rẹ̀ padà sí odùu àábò ránṣẹ́ lórí ẹ̀rọ-ìbánisọ̀rọ̀ rẹ, o ò ṣe lo iṣẹ́-àìrídìmú ìyí-dátà-padà-sí-odù-àábò fún iṣẹ́-ìjẹ́ oníwàràǹṣesà dípò àtẹ̀jíṣẹ́.

Díẹ̀ nínú àwọn iṣẹ́-ìjẹ́ oníwàràǹṣesà tí a ti yí dátà rẹ̀ padà sí odùu àábò ìfẹ́nukò ti wọn. Wàyí, ẹ wò ó báyìí, àwọn òǹlòo Signal lórí Android àti iOS lè sọ̀rọ̀ bótibòti pẹ̀lú àábò lóríi gbàgede wọ̀nyí.
Áàpù tí máa ń yí odù ìtàkùrọ̀sọ padà fún àábò pẹ̀lú OTR lórí èyíkéyìí ìṣàsopọ̀ tó ń lo XMPP ni ChatSecure, tí ó túmọ̀ sí wípé ó lè ṣ'àṣàyànan nínú orísìrísi iṣẹ́-ìjẹ́ àdádúró tí ó hùn ọ́ nínú àìmọ̀ye tó wà.

Ìfẹ́nukò ìyí-dátà-padà-sí-odù-àábò òpin-dé-òpin fún ìtàkùrọ̀sọ alátẹ̀jíṣẹ́ ojú-ẹsẹ̀ tó ṣe í lò lórí onírúurú iṣẹ́ ni Àìsí-lákọsílẹ̀ (OTR).

Àwọn irinṣẹ́ tó ní OTR nínú pẹ̀lú iṣẹ́-ìjẹ́ oníwàràǹṣesà ni :

- Pidgin (fún Windows tàbí Linux)
- Adium (fún OSX)
- ChatSecure (fún iPhone and Android)
- Jitsi (Linux,
- Windows, Mac OS)

Ímeèlì

- Pidgin (fún Windows tàbí Linux)
- Adium (fún OSX)
- ChatSecure (fún iPhone and Android)
- Jitsi (Linux,
- Windows, Mac OS)

Òpọ̀ apèsè ímeèlì fún ọ láàyè láti yẹ ímeèlìi wò lórí ìtàkùn aṣàwáríkiri, gẹ́gẹ́ bíi Firefox tàbí Chrome. Nínú apèsè wọ̀nyí, ìtìlẹ́yìn wà fún HTTPS, tàbí ìyí-dátà-padà-sí-odù-ààbò ìpele-ìṣíkúrò. Ó lè mọ̀ bí apèsè ímeèlìi rẹ bá pèsè ìtìlẹ́yìn HTTPS fún ọ bí o bá wọlé sínú ìtàkùn-ímeèlì rẹ àti URL orí òkè aṣàwáríkiriì rẹ tí ó bẹ̀rẹ̀ pẹ̀lú lẹ́tà HTTPS nípò HTTP (fún àpẹẹrẹ: https://mail.google.com)

Bí apèsè ímeèlì rẹ bá ní ìtìlẹ́yìn fún HTTPS, ṣùgbọ́n tí kò ṣe bẹ́ẹ̀, gbìyànjú kí o pààrọ̀ HTTP pẹ̀lú HTTPS nínú URL kí o sì tún ojúùwé náà tẹ̀. Bí o bá fẹ́ ìdánilójú wípé HTTPS lo máa ń lò ní gbogbo ìgbà lórí ibùdó tí ó bá wà, gba ẹ̀dà àfilé HTTPS Níbigbogbo sílẹ̀ fún lílò lóríi asàwáríkiri Firefox tàbí Chrome.

Apèsè imeèlì ìtàkùn àgbáyé tó máa ń lo ààtò-àbáwá HTTPS ni :

- Gmail
- Riseup
- Yahoo

Apèsè ìtàkùn-ímeèlì mìíràn fún ọ láàyè láti yan HTTPS gẹ́gẹ́ bí àbáwá tí o lè yàn nínú ààtò rẹ. Èyí tó gbajúmọ̀ jù lọ ni Hotmail t'ó ṣì ń ṣe bẹ́ẹ̀ dòní.

Kí ni ìyí-dátà-padà-sí-odù-ààbò ìpele-ìṣíkúrò ń ṣe àti ìdí tí o fi lè nílòo rẹ fún?
HTTPS, tí a tún mọ̀ sí SSL tàbí TLS, máa ń yí dátà ìtàkùrọ̀sọ̀ rẹ padà-sí-odù-ààbò kí ẹlòmíràn ó máà bá a rí i kà lóríi ìṣàsopọ̀ rẹ. Èyí lè kan àwọn tí ẹ jọ ń lo WiFi kan náà ní pápákọ̀ òfuurufú tàbí ní ilé ìjẹun, àwọn ẹlòmíràn ní ibiiṣẹ́ tàbí ilé ìwé, alákòóso ilé-iṣẹ́ apèsèe (ISP) rẹ, olè apanilára, ìjọba, tàbí àjọ agbófinró. Ìtàkùrọ̀sọ tí o fi ránṣẹ́ lóríi ìtàkùn aṣàwáríkiriì rẹ, títí kan ìtàkùn ojú-ìwé tí o lọ àti ohuninú ímeèlì rẹ, ìwé-ìrántí ibùdó-ìtàkùn-àgbáyé àti iṣẹ́-ìjẹ́, lílo HTTP dípò HTTPS f'àáyè gba adojúkọni láti dí ìtàkùrọ̀sọ̀ rẹ lọ́wọ́ àti kà á.

HTTPS ni ìpilẹ̀ṣẹ̀ ìyí-dátà-padà-sí-odù-ààbò ìtàkùn aṣàwáríkiriì rẹ tí a f'ọwọ́ sí fún ènìyàn gbogbo. Ó dàbíi síso okùn ààbò ìjókòó bí o bá ń wa ọkọ̀.

Àmọ́ ó ní àwọn ohun tí HTTPS kì í ṣe. Bí o bá fi ímeèlì ránṣẹ́ lórí HTTPS, apèsèe ímeèlì rẹ yóò ṣì rí ẹ̀dà ìtàkùrọ̀sọ̀ rẹ tí data ò yí odù rẹ̀ padà fún ààbò. Ìjọba àti agbófinró lè rí dátà rẹ pẹ̀lú ìwé àṣẹ. Ní ìlú America, ọ̀pọ̀ apèsèe ímeèlì ló ní ìlànà àti àkọsílẹ̀ pé wọn yóò wí fún ọ bí àwọn ìjọba bá l'áwọ̀n-ọ́n fẹ́ ẹ rí dátà rẹ gẹ́gẹ́ bí òǹlò, níwọ̀n ìgbà t'áṣẹ bá f'àáyè gbà wọ́n, ṣùgbọ́n ìlànà yìí kì í ṣe tipá, àti pé lọ́pọ̀ ìgbà ni òfin kò fún apèsè láyé láti sọ fún òǹlò wípé ìjọba béèrè fún dátà rẹ̀. Apèsèe ímeèlì, gẹ́gẹ́ bíi Google, Yahoo, àti Microsoft, tẹ̀ àtẹ̀jádé ìròyìn mímọ́ gaara tó ń s'àlàyé iye ìbéèrè fún dátà òǹlò tí wọ́n ti gbà, ìlú t'ó béèrè fún un, àti iye ìgbà tí ilé-iṣẹ́ náà ti fi dátà ṣọwọ́ sí ìjọba.

Bí àwòṣe ìdẹ́rùbà rẹ bá ní ìjọba tàbí agbófinró nínú, tàbí o ní ìdí mìíràn fún àìfàayègba apèsèe ímeèlì láti fi ohuninúu ímeèlì rẹ ránṣẹ́ sí ẹnìkẹ́ta, o lè fẹ́ ẹ máa lo ìyí-dátà-padà-sí-odù-ààbò òpin-dé-òpin fún ìtàkùrọ̀sọ̀ ímeèlì rẹ.

PGP (tàbí ibi-ìkọ̀kọ̀ tó dára jù) ni ìyódùpadàfáàbò òpin-dé-òpin tí ó dára jù fún ímeèlì rẹ. Bí o bá lò ó lónà tó yẹ, ó máa dá ààbò bo ìtàkùrọ̀sọ̀ rẹ. Fún ẹ̀kúnrẹ́rẹ́ àlàyé lórí bí o ṣe lè fi àti lo ìyódùpadàfâbò PGP fún ímeèlì rẹ, wo:

- Bí a ṣe n: lo PGP fún Mac OS X
- Bí a ṣe n: lo PGP fún Windows
- Bí a ṣe n: lo PGP fún Linux

Ímeèlì

Ìyódùpadàfâbò òpin-dé-òpin ń dáàbò bo ohuninú ìtàkùrọ̀sọ rẹ ni, kì í dáàbò bo ìtàkùrọ̀sọ tìkararẹ̀. Kì í dáàbò bo mẹ́tádatà - tí í ṣ'àpèjúwe ohun gbogbo nípa dátà, tí ó fi kan ilà àkórí ímeèlì rẹ, tàbí ẹni tí ó ń tàkùrọ̀sọ pẹ̀lú àti ìgbà tí o tàkùrọ̀sọ.

Mẹ́tádatà yìí lè pèsèe gbogbo àṣìírí nípaà rẹ nígbà tí ohuninúu ìtàkùrọ̀sọ rẹ ń bẹ níkọ̀kọ̀.

Mẹ́tádatà nípa ẹ̀rọ ìbánisọ̀rọ̀ rẹ lè kó ohun ìkọ̀kọ̀ àti àṣìírîì rẹ gbogbo síta. Fún àpẹẹrẹ:

- Wọ́n mọ̀ wípé o pe ilé iṣẹ́ ìbálòpọ̀ ẹ̀rọ-ìbánisọ̀rọ̀ọ láago 2:24 àárọ̀ àti pé o sọ̀rọ̀ fún ìṣẹ́jú 18, ṣùgbọ́n wọn kò mọ kókó ohun tí o sọ̀rọ̀ nípa.
- Wọ́n mọ̀ wípé o pe ilà ẹ̀rọ-ìbánisọ̀rọ̀ọ pàjáwìrì adíparaẹnilọ́wọ́ láti orí afárá Golden Gate, ṣùgbọ́n kókó ọ̀rọ́ jẹ́ ìpamọ́.
- Wọ́n mọ̀ wípé o bá ilé iṣẹ́ aṣàyẹ̀wò kòkòrò HIV sọ̀rọ̀, àti oníṣègùn-ùn rẹ, àti ilé-iṣẹ́ adójútòfò ìleraà rẹ ní wákàtí kan náà, ṣùgbọ́n ohun tí ẹ jọ sọ ni wọn kò mọ̀.
- Wọ́n mọ̀ wípé o gba ìpè láti NRA ìjọba ìbílẹ̀ lásìkò ìpolongo ìlòdìsí òfin ìbọn, àti ìpè tí o pe aṣòfin àti aṣojú ilé ìgbìmọ̀ ìjọba lẹ́yìnwá, ṣùgbọ́n ohuninú ìpè náà wà ní ìpamọ́ fún ìjọba.
- Wọ́n mọ̀ wípé o pe onímọ̀-nípa-nǹkan-ọmọbìnrin, o sọ̀rọ̀ fún wákàtí kan àbọ̀, o sì pe àjọ ìfètòsọ́mọbíbí ìbílẹ̀ lójọ́ yẹn náà, ṣùgbọ́n kò s'ẹ́ni t'ó mọ ohun tí ẹ sọ̀rọ̀ nípa

Bí o bá ń pè lórí ẹ̀rọ-ìbánisọ̀rọ̀ọ alágbèéká, ìwífún nípa ibi tí o ti ń pè ni mẹ́tádatà. L'ọ́dún 2009, olóṣèlú Green Party, Malte Spitz pe Deutsche Telekom lẹ́jọ́ pẹ̀lú ipá kí wọ́n pèsè dátà ìtàkùrọ̀sọ òun lórí ẹ̀rọ-ìbánisọ̀rọ̀ọ fún oṣù mẹ́fà, ó sì gbé e fún ìwé ìròyìn German. Kedere ni àlọ àtàbọ̀ ìgbẹ́sẹ̀ẹ Spitz hàn nínú àwòrán tí wọ́n fún un.

Dídáààbò mẹ́tádatà gba kí o lo irinṣẹ́ mìíràn, gẹ́gẹ́ bíi Tor, bí o ṣe ń lo ìyí-dátà-padà-sí-odù-ààbò òpin-dé-òpin

Àpẹẹrẹ kan ni bí Tor àti HTTPS ṣe ń ṣiṣẹ́ pọ̀ láti dáàbò bo ohuninúu ìtàkùrọ̀sọ̀ọ̀ rẹ àti mẹ́tádatà rẹ lójúran àwọn adojúkọni, o lè fẹ́ yẹ àlàyé yìí wò.

ìtúnwò ìkẹyìn:
1-12-2017

Ó fẹ́ òkétè ohun ààbò alákọ̀ọ́bẹ̀rẹ̀?
1. Yíyan Irinṣẹ́ẹ̀ Rẹ
2. Dídáààbò Araà Rẹ lórí Ẹ̀rọ-alátagbà
3. Ìdíyelé Ewuù Rẹ
4. Títàkùrọ̀sọ Pẹ̀lú Ẹlòmíràn
5. Ṣiṣẹ́ Ọ̀rọ̀-ìfiwọlé tó L'ágbára
6. Fífi ààbò bo Dátà Rẹ
7. Kí ni ìyódùpadàfáàbò?